

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2011. december 14.)

a Magyar Nemzeti Bankról

(CON/2011/104)

Bevezetés és jogalap

2011. november 2-án a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium felkérte az Európai Központi Bankot („EKB”), hogy alkosson véleményt a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény felváltó törvényjavaslatról (a továbbiakban: törvényjavaslat).

Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és a 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat¹ 2. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésén alapul, mivel a törvényjavaslat a Magyar Nemzeti Bankkal („MNB”) kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A törvényjavaslat célja

A törvényjavaslat átdolgozza a Magyar Nemzeti Bankról („MNB”) szóló 2001. évi LVIII. törvényt (a továbbiakban: az MNB-törvény). A javaslat megtartja az MNB-törvény több rendelkezését, illetve új rendelkezéseket is bevezet a hatályos jogi keretbe. A 2012. január 1-jén hatályba lépő új Alaptörvény értelmében ez a tárgykör minősített többséggel elfogadott törvényben – sarkalatos törvényben – szabályozandó.

A törvényjavaslat több változást fog bevezetni az MNB jogi keretébe.

1.1. Döntéshozó testületek

A törvényjavaslat módosítja a Monetáris Tanács 2011 januárjában elfogadott kinevezési eljárását. Az alelnökök személyére vonatkozó, Magyarország köztársasági elnökének történő javaslattétel joga az elnöktől a miniszterelnökhöz kerül át. A kinevezhető alelnökök száma háromra emelkedik, és a Monetáris Tanács elnökét távollétében annak alelnöke fogja helyettesíteni². A Monetáris

---

¹ HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

² Az elnök rendeletalkotási jogkörének kivételével, melynek tekintetében saját maga jelölheti ki a helyettesítő alelnököt.

Tanács öt – kilenc tagból áll és elnöke az MNB elnöke. Tagjai az MNB alelnökei és más tagok, akiket Magyarország köztársasági elnöke nevez ki hatéves időtartamra.

A törvényjavaslat visszaállítja az Igazgatóság intézményét, az MNB elnökének elnökletével, és az alelnökökhöz kerül át a Monetáris Tanács döntései tekintetében a végrehajtási felelősség. Az Igazgatóság további feladatai körébe tartozik különösen az MNB pénzügyeinek, belső szervezetének és működésének, valamint ellenőrzési tevékenységének irányítása. Valamennyi MNB-feladat tekintetében a Monetáris Tanács lesz a legfőbb döntéshozó szerv.

1.2. *Monetáris politika*

Az MNB különböző mértékű tartalékrátát határozhat meg a pénzügyi intézmények és befektetési vállalkozások különböző típusú kötelezettségeire, egyedi eszközeire és mérlegen kívüli tételeire. Továbbá az intézmények által elhelyezett kötelező tartalékok után az MNB kamatot fizethet. A kamat a tartalékráta különböző típusú elemei szerint eltérő mértékű lehet.

1.3. *Makroprudenciális felügyelet*

Az MNB feladata a pénzügyi közvetítőrendszer egészét fenyegető üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, és a rendszerszintű kockázatok kialakulásának megelőzése, valamint a már kialakult rendszerszintű kockázatok csökkentésének támogatása. A Monetáris Tanács döntése alapján az MNB elnöke ebben a kérdéskörben rendeletet adhat ki. Egyben az MNB fogja figyelemmel kísérni a jelentős pénzügyi intézmények működését és értékelni likviditási helyzetüket.

1.4. *Változások a fizetési rendszerben*

A törvényjavaslat a fizetési rendszer tekintetében három különböző lehetőséget javasol, melyek mindegyike egy adott bázishoz köti az MNB elnöke, alelnökei, a Monetáris Tanács tagjai, az MNB felügyelőbizottsága elnökének és tagjainak fizetését, úgy mint a nemzetgazdasági havi átlagos bruttó keresethez, illetve a nemzetgazdaság pénzügyi, biztosítási tevékenységre vonatkozó havi átlagos bruttó keresethez, azzal a kitéttel, hogy az MNB egy munkavállalójának fizetése sem lehet magasabb az MNB-alelnökök fizetésénél.

1.5. *Kapcsolat a Kormánnyal, a minisztériumokkal és a nyilvánossággal*

Az MNB elnöke átfogó – kérésre az Országgyűlésnek, hathavonta pedig az Országgyűlés gazdasági ügyekért felelős bizottságának történő – beszámolási rendszer hatálya alá kerül. Ezen túlmenően az MNB-nek működési költségeire, valamint beruházásaira vonatkozóan részletes, előzetes éves tervet kell majd készítenie. A terv teljesítését – az MNB által elvégzett utólagos belső teljesítményértékelési felülvizsgálat alapján – az Országgyűlés gazdasági ügyekért felelős állandó bizottsága, valamint az Állami Számvevőszék ellenőrzi. A törvényjavaslat 31. §-ának (4) bekezdése határozza meg az Országgyűlés gazdasági ügyekért felelős bizottságának, valamint az Állami Számvevőszéknek az MNB irányítása operatív hatékonyságának ellenőrzésére vonatkozó jogkörét³.

---

³ Összehasonlításként lásd a KBER Alapokmányának 27.2. cikkét.

Az MNB a költségvetési javaslatra vonatkozó véleményét a költségvetési ügyekért felelős miniszternek fogja benyújtani. Azonban a továbbiakban nem lesz lehetősége arról véleményt nyilvánítani a Parlament illetékes Bizottsága előtt. Ezen túlmenően az MNB elnöke fogja beterjeszteni az MNB véleményét a Költségvetési Tanácshoz.

1.6. *Kapcsolat az általános költségvetéssel*

A forint és deviza kiegyenlítési tartalékok egyenlegei egymással szemben elszámolhatóak. A feltőkésítés szabályai az alábbiak szerint változnak. A feltőkésítésre csak akkor lesz lehetőség, ha az adott kiegyenlítési tartalék egyenlege negatív, és a negatív egyenleg meghaladja a felhalmozott eredménytartalék és a mérleg szerinti tartalék összegét. A részvényes az év során bármikor – az MNB felhalmozott eredménytartalékától függetlenül – végezhet tőkeinjekciót a felhalmozott eredménytartalék javára.

1.7. *Kapcsolat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével*

Az MNB együtt fog működni a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével (PSZÁF), többek között információátadásra és a jegybanki helyszíni ellenőrzés Felügyelet ellenőrzési hatáskörébe eső eredményeinek megosztására kiterjedően.

1.8. *Mérleg és osztalékfizetés*

A jövőben a részvényes helyett az Igazgatóság fogja elfogadni az MNB mérlegét, eredménykimutatását, illetve az osztalékfizetésre vonatkozó határozatot, melyhez a részvényes tudomásul vevő határozata szükséges.

2. A stabil intézményi keretrendszer szükségessége

2.1. Az EKB korábbi véleményei⁴ több alkalommal hangsúlyozták a hiteles monetáris politika kulcsfontosságú szerepét az inflációs várakozások irányításában és az árstabilitás irányába ható, fenntartható konvergencia elősegítésében. A hiteles monetáris politika a stabil intézményi környezetben működő, független központi bank meglétében gyökerezik. A Szerződésnek a központi banki függetlenségre vonatkozó követelménye azt a nézetet tükrözi, hogy az árstabilitás elsődleges célját legjobban egy teljesen független, pontosan megfogalmazott felhatalmazással bíró intézmény szolgálja. Elsődleges fontosságú olyan intézményi szerkezet kialakítása, amely elválasztja a monetáris politikát a rövid távú politikai érdekek befolyásától.

2.2. Az EKB megismétli az MNB-törvény gyakori módosításaival kapcsolatos korábbi észrevételeit. A központi banki függetlenséggel összefüggésben: a központi bankra vonatkozó jogi keretnek a központi bank működéséhez szilárd alapot kell biztosítania. A Monetáris Tanács tagjainak jelölési eljárása, illetve az MNB döntéshozó testületeinek fizetési rendszere a közelmúltban többször módosult, anélkül, hogy ezekkel a testületekkel konzultáció folyt volna vagy figyelmet fordítottak

---

⁴ Lásd a CON/2007/14, a CON/2008/83 és a CON/2010/91 véleményt. Az EKB valamennyi véleménye és jelentése közzétételre kerül az EKB honlapján a www.ecb.europa.eu címen.

volna az MNB működési szükségleteire vagy az éppen uralkodó gazdasági környezetre. Az MNB-törvény e gyakori módosításai a jogbiztonság elvével nem egyeztethetőek össze. E módosítások már eddig is jelentős hatást fejtettek ki az MNB szervezeti és irányítási stabilitására⁵, ahogy a döntéshozó testületek tagjai számának tervezett növelésétől is ez lesz várható.

- 2.3. Az EKB értelmezése szerint az MNB-törvény átdolgozását az új alkotmányos keret indokolja, és üdvözlendő az átdolgozás olyan végrehajtását, amelynek eredményeképpen létrejön a magyarországi központi banki tevékenység hosszú távon szilárd alapja.
- 2.4. Az EKB 2006. decemberi és 2010. májusi konvergenciajelentésében szereplő egyes, a központi bankkal és a monetáris finanszírozás tilalmával kapcsolatos kérdések továbbra sem nyertek rendezést.
- 2.5. Az EKB értesülései szerint a törvényjavaslat Kormány elé terjesztett változata lényeges módosításokat tartalmaz az EKB-hoz benyújtott változathoz képest, különösen a makroprudenciális és a javadalmazási szakpolitikai kérdések terén. Az EKB megerősíti azon álláspontját, miszerint újra konzultációt kell vele folytatni, amennyiben az EKB-vélemény elfogadása előtt a törvényjavaslat szövegének lényeges módosításait javasolják. Ilyen esetekben az EKB elvárja a konzultáló hatóságtól azt, hogy a lehető leghamarabb küldje meg számára a módosított jogszabálytervezetet annak érdekében, hogy a vélemény a legújabb szövegezésen alapulhasson. Az EKB nagyra értékelné, ha a Nemzetgazdasági Minisztérium a jövőben megfelelően tiszteletben tartaná az EKB-vel szembeni konzultációs kötelezettségét.

3. Az EKB tőkéjének jegyzése

A törvényjavaslat 63. §-a megtiltja, hogy az MNB – a tevékenységével összefüggően létrehozott szervezetek kivételével – bármely belföldi vagy külföldi szervezetben részesedést szerezzen. Az EKB pontosítást kér abban a tekintetben, hogy ez a rendelkezés nem fogja érinteni az MNB képességét az EKB tőkéjéhez való hozzájárulás megfizetésére.

4. A mérleg megállapítása és döntés az osztalékfizetésről

Az EKB tudomásul veszi e funkcióknak a részvényesről az Igazgatóságra történő telepítését. A részvényes törvényjavaslat 43. §-ának (2) bekezdése szerinti tudomásul vevő határozata azonban kétségeknek enged teret abban a vonatkozásban, hogy az eredményfelosztásról szóló döntéshez továbbra is a részvényes határozatára lesz-e szükség⁶. Ezért a rendelkezés – a törvényjavaslat 49. §-ának (4) bekezdésével és 64. §-ával együttesen – pontosításra szorul.

---

⁵ Lásd a CON/2007/14 és CON/2008/83 véleményeket.

⁶ Lásd még az EKB 2010. májusi konvergenciajelentését, 249. o.

5. A Monetáris Tanács tagjainak száma és a döntéshozatal

- 5.1. Az MNB döntéshozó testületei összetételének állandó változtatására figyelemmel a Monetáris Tanács tagjai számának növelése (az alelnökök számának növelésére vonatkozó lehetőséggel együtt) - annak megfelelő indokolásának hiányában, hogy az MNB intézményi keretrendszere valójában módosításra szorul - aggályokat kelt abban a tekintetben, hogy mindez felhasználható lehet a döntéshozatal központi banki függetlenség kárára történő befolyásolásához.
- 5.2. A törvényjavaslat összeférhetlenségi szabályaiban meghatározott munkavállalói jogviszonyok kivételével a Monetáris Tanács tagjai a monetáris tanácsi tagságuk mellett egyéb munkaviszonyban is állhatnak. A törvényjavaslat szerint 2012. január 1-jétől a Monetáris Tanács tárgyal és dönt az MNB feladataival kapcsolatos azon kérdésekről is, amelyekről korábban nem volt hatásköre dönteni. A döntéshozatali folyamat zökkenőmentes átvételének és az MNB zavartalan működésének biztosítása érdekében az EKB üdvözlőné az azzal kapcsolatos módosítások oly módon való végrehajtását, amely biztosítaná a döntéshozatal zökkenőmentes átadását a Monetáris Tanács részére. Egy átmeneti időszak bevezetése megfelelő lenne erre a célra.

6. Az MNB elnökének beszámolási kötelezettségei

Az MNB elnökét az Országgyűlés vagy az Országgyűlés gazdasági kérdésekkel foglalkozó bizottságának elnöke kérésére rendkívüli beszámolási kötelezettség fogja terhelni. A nemzeti központi bankok („NKB-k”) és harmadik felek közötti párbeszéd az alábbi esetekben még akkor is összhangban van a központi banki függetlenség követelményével, ha az információadás és véleménycseré jogszabályi kötelezettségeken alapul, feltéve hogy:

- i. az nem eredményez beavatkozást az NKB-k döntéshozó szervei tagjainak függetlenségébe;
- ii. a központi bank elnökének az EKB Általános Tanácsa tagjának minőségében fennálló különleges státuszát teljes mértékben tiszteletben tartják; és
- iii. betartják a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányából (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) fakadó titoktartási követelményeket⁷.

Az EKB értelmezése szerint az ilyen beszámolás tiszteletben tartja a központi banki függetlenség konvergenciajelentésben meghatározott korlátait, és az MNB tevékenységére és monetáris politikájára fog vonatkozni. Az EKB ajánlja, hogy a beszámolás hatóköre ebben az értelemben kerüljön pontosításra.

Nem egyértelmű azon kötelezettség célja, hogy az Igazgatóság üléseinek napirendjét meg kell küldeni a kormánynak⁸. A kormány képviselője szavazati jog nélkül a Monetáris Tanács, és nem az Igazgatóság ülésein vesz részt. Ezt a kötelezettséget egyértelművé kell tenni, megelőzendő azon benyomást kialakulását, hogy a kormány aktívan részt vesz az Igazgatóság döntéshozó tevékenységében.

⁷ Lásd a 2010. májusi konvergenciajelentést, 19. o.

⁸ Lásd a törvényjavaslat 34. §-ának (1) bekezdését.

7. Az MNB szerepe a makroprudenciális felügyeletben

- 7.1. Az EKB üdvözli az MNB új makroprudenciális megbízatását, amely a rendszerszintű kockázatok feltárásáról, megelőzéséről és mérsékléséről szól, és amelynek alapján felelőssé válik a magyarországi makroprudenciális politikáért. A központi bankok esetében a hivatalos makroprudenciális megbízatás lehetősége eleve testhez álló, tekintve a pénzügyi stabilitás előmozdításával kapcsolatos, hagyományos központi banki feladatokkal esetlegesen fennálló szinergiákat. Ezen túlmenően a függetlenség is – a központi banki tevékenység sarkalatos elemeként – a makroprudenciális felügyelet szükséges előfeltétele. Mindazonáltal a törvényjavaslatnak biztosítania kell, hogy az MNB makroprudenciális megbízatása ne zavarja monetáris politikai megbízatásának (különösen az árstabilitás fenntartásának elsődleges célkitűzésének) maradéktalan teljesítését, valamint hogy nem korlátozza az eurorendszer hozzájárulását a pénzügyi rendszer stabilitásához (a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése).
- 7.2. Az MNB-nek rendelkeznie kell a rábízott feladatok hatékony ellátásához szükséges eszközökkel és hatáskörökkel. Ezzel kapcsolatban az EKB megjegyzi, hogy a törvényjavaslatban említett egyetlen ilyen eszköz az MNB elnökének rendeletalkotási jogköre a „kizárólag törvényben vagy kormányrendeletben nem szabályozott területen a rendszerkockázatok felépülésének megakadályozása vagy a kockázatok csökkentése érdekében”.
- 7.3. Az EKB szintén megjegyzi, hogy mivel az általános szabályok megengedik az MNB számára a központi banki információs rendszeren belüli adatgyűjtést, a törvényjavaslat ezen rendelkezései lehetővé teszik az MNB számára a kifejezetten a makroprudenciális megbízatásával kapcsolatos adatgyűjtést. E tekintetben döntő fontosságú az, hogy az MNB – az új makroprudenciális megbízatásának való megfelelés érdekében – időben megkapjon minden szükséges adatot és információt (beleértve a felügyelt intézményekre vonatkozó külön információkat is), és hogy joga legyen a mikroprudenciális felügyeletet ellátó szervvel együttműködésben meghatározni azokat a pénzügyi struktúrákat és intézményeket, amelyek rendszerszintű jelentőséggel bírnak.

8. Változások a fizetési rendszerben – pénzügyi és személyi függetlenség

- 8.1. Az EKB 2008. és 2010. évi konvergenciajelentése és több, a személyzeti kérdésekben való függetlenségről szóló EKB-vélemény⁹ is hangsúlyozta, hogy a tagállamok nem csorbíthatják az NKB-nak a Szerződéssel, a KBER Alapokmányával és a tagállami jogszabályokkal ráruházott feladatai független ellátásához szükséges, képezített személyzet alkalmazására és megtartására fennálló képességét. Az NKB továbbá nem hozható olyan helyzetbe, amelyben semmilyen vagy csak korlátozott befolyással bír a munkavállalói fölött, vagy amelyben az adott tagállam kormányzatának módjában áll az NKB munkavállalói kérdésekkel kapcsolatos politikájának befolyásolása.

⁹ A CON/2008/9, CON/2009/45, CON/2009/47, CON/2010/42, CON/2010/51 és CON/2010/56 EKB-vélemény. Valamennyi EKB-vélemény elérhető az EKB internetes oldalán a www.ecb.europa.eu címen.

- 8.2. Az MNB munkavállalókkal kapcsolatos kérdésekben fennálló autonómiájának a Szerződés 130. cikke szerinti központi banki függetlenség elvével összhangban történő védelme érdekében a magyar hatóságoknak kötelességük annak biztosítása, hogy az MNB munkavállalóinak javadalmazására vonatkozó jogszabályok bármely módosításáról az MNB-vel szoros együttműködésben szülessen döntés, kellően figyelembe véve az MNB véleményét arról, hogy ezen jogszabálymódosítások milyen hatást gyakorolnak a feladatainak ellátására való folyamatos képességére¹⁰. Az EKB megjegyzi, hogy az MNB döntéshozó testületeinek fizetésére vonatkozó jogszabályok közelmúltbeli módosításait anélkül hajtották végre, hogy figyelembe vették volna az MNB pénzügyi függetlenségének a korábbi véleményekben hangsúlyozott fenti vonatkozásait¹¹.
- 8.3. Erre tekintettel a központi banki függetlenség alapelveinek biztosítás érdekében az MNB-t ténylegesen be kell vonni a törvényjavaslat releváns részeinek megszövegezésébe.

9. A monetáris finanszírozás tilalma

- 9.1. A törvényjavaslat célja a monetáris finanszírozás tilalmáról szóló uniós rendelkezések pontos átvétele. Előírja, hogy a Szerződés 123. cikke – a Szerződés 104. cikkében és a 104b. cikke (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról szóló, 1993. december 13-i 3603/93/EK tanácsi rendeletre figyelemmel – irányadó a közszektor MNB általi finanszírozására¹². Az EKB értelmezése szerint ez az általános rendelkezés annak kinyilvánítására törekszik, hogy az MNB-re vonatkozik a Szerződés 123. cikke és a 3603/93/EK rendelet, ezzel megoldva az EKB konvergenciajelentésében a monetáris finanszírozás tilalmával kapcsolatos néhány hiányosságot¹³. Az EKB üdvözli ezeket a módosításokat. Mindazonáltal általánosságban szükségtelen a nemzeti jogszabályokban a Szerződés 123. cikkére és a 3603/93/EK rendeletre való hivatkozás, mivel mindkettő közvetlenül alkalmazandó. Ha a nemzeti jogszabályi rendelkezések – ennek ellenére – hivatkoznak azokra, a monetáris finanszírozás tilalmának alkalmazási körét ezzel nem változtathatják meg¹⁴. Ennélfogva a törvényjavaslat 15. §-a megfogalmazásának biztosítania kell, hogy a közszektor finanszírozása a Szerződés 123. cikke és a 3603/93/EK rendelet szerint főszabályként tilos legyen.
- 9.2. A törvényjavaslat¹⁵ hivatkozik az állam megbízottjaként végzendő tevékenységekre. A KBER Alapokmányának 21.2. cikke szerint a nemzeti központi bankok eljárhatnak fiskális megbízottként. Meg kell felelniük ugyanakkor a monetáris finanszírozás tilalmának: ezek a szolgáltatások nem valósíthatják meg a közszektor harmadik személyek felé fennálló kötelezettségeinek központi banki finanszírozását, illetőleg a közszektor 3603/93/EK rendeletben megszorítóan meghatározott

¹⁰ Lásd például a CON/2010/42 EKB-vélemény 4.3. pontját és a CON/2010/56 véleményt.

¹¹ Lásd a CON/2010/56 és CON/2010/91 véleményt.

¹² Lásd a törvényjavaslat 15. §-át.

¹³ Lásd pl. az EKB 2010. májusi konvergenciajelentését, 249-250. o.

¹⁴ Lásd az EKB 2010. májusi konvergenciajelentését, 24. o.

¹⁵ Lásd különösen a törvényjavaslat 17. és 18. §-át.

kivételeken túlterjeszkedő hitelezését. Mindezekre figyelemmel az EKB-nak meggyőződése, hogy az MNB-re a törvényjavaslat értelmében bízott feladatok ellátása a monetáris finanszírozás Szerződés 123. cikkében és a 3603/93/EK rendeletben meghatározott tilalmával összhangban fog történni.

- 9.3. Az EKB értelmezése szerint a törvényjavaslat hivatkozik az országos betétbiztosítási rendszer MNB általi esetleges finanszírozására. A betétbiztosítási rendszerek központi banki finanszírozásának összeegyeztethető formái a következők: a) napközbeni hitel az ilyen hitel központi bank általi nyújtására vonatkozó általános szabályoknak megfelelően, és b) rövid távú vészhelyzeti likviditási finanszírozás az EKB konvergenciajelentéseiben meghatározott szigorú feltételekkel, azaz ha a finanszírozás rövid távú, sürgős helyzeteket kezel, a rendszer stabilitása veszélyben forog és a döntés az NKB mérlegelésére van bízva. Ezeket a feltételeket a nemzeti jogban is fel kell sorolni azokban az esetekben, ha a betétbiztosítási rendszer vészhelyzeti finanszírozására a nemzeti jogrendszer lehetőséget ad. A törvényjavaslat 13. §-a utal annak lehetőségére, hogy az MNB az Országos Betétbiztosítási Alapnak sürgős, rendkívüli, a pénzügyi rendszer egészének stabilitását és a pénzforgalom zavartalanságát veszélyeztető esetben a monetáris finanszírozás tilalmának betartásával hitelt nyújthat, amelynek lejáratát legfeljebb három hónap lehet. Az EKB értelmezése szerint e feltételek célja a monetáris finanszírozás tilalma betartásának biztosítása. E tekintetben különösen azt a feltételt kell kifejezetten felvenni a törvényjavaslatba, hogy a hitelnyújtás kizárólag az MNB mérlegelésétől függ. Az MNB-nek az ilyen hitel nyújtásának mérlegelésekor biztosítania kell, hogy ezzel ténylegesen ne vegyen át állami feladatot. Az EKB megjegyzi továbbá, hogy a monetáris finanszírozási megfelelés kérdése szigorúbb ellenőrzést igényelhet olyan körülmények között, amikor a hitelt másfél hónapnál hosszabb időre nyújtják. Ezen túlmenően hasznos lehet annak pontos meghatározása, hogy ilyen hitelek csak megfelelő fedezettel nyújthatóak, ezzel bevezetve egy további biztosítékot, melynek funkciója azon lehetőség minimumra szorítása, hogy az MNB veszteséget szenvedjen.

10. Központi banki információs rendszer

A törvényjavaslat¹⁶ jelzi, hogy az MNB a Központi Statisztikai Hivatal („KSH”) kérése nélkül is automatikusan köteles rendszeresen továbbítani a KSH-nak minden, a statisztikai információs rendszerében elérhető egyedi adatot. Ezt a szabályt pontosabban kell megfogalmazni annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az MNB csak a KSH kérésére lesz köteles egyedi adatok átadására. Az EKB tisztában van azzal, hogy a két intézmény közötti adatcsere bevett gyakorlata több éven át megfelelően működött, és azt már a jelenleg hatályos MNB-törvény is szabályozza.

Az adatok személyes jellegtől történő megfosztásának kódképzési rendszere pontosítást igényel. A törvényjavaslat 21. §-ának (6) és (13) bekezdése ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz az anonim

¹⁶ Lásd a törvényjavaslat 21. §-ának (3) bekezdését.

adatok kezeléséhez használt kapcsolati kódok helyreállíthatatlan megszüntetésének határidejére vonatkozóan.

11. A Szerződésekkel és a KBER Alapokmányával való összeegyeztethetőség

11.1. Személyi függetlenség - bírósági felülvizsgálathoz való jog

A törvényjavaslat 46. §-ának (12) bekezdése szerint a Monetáris Tanács tagja a Munka Törvénykönyve szabályai szerint munkaügyi bírósághoz fordulhat. A törvényjavaslat 47. §-ának (5) bekezdése az MNB elnöke vonatkozásában ugyanígy rendelkezik. Az EKB üdvözlözné annak pontosítását, hogy a munkaügyi bíróság törvényjavaslat értelmében fennálló joghatósága nem érinti az Európai Unió Bíróságának a KBER Alapokmánya 14.2. cikke értelmében fennálló joghatóságát.

11.2. Intézményi függetlenség

A törvényjavaslat 1. §-a meghatározza, hogy az MNB és testületei tagjai feladataik végrehajtása és kötelességeik teljesítése során függetlenek, nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat a kormánytól, az Európai Központi Bank kivételével az Európai Unió intézményeitől, szerveitől és hivatalaitól, a tagállamok kormányaitól vagy bármilyen más szervezettől, illetve politikai párttól. A Szerződés 130. cikke és a KBER Alapokmány 7. cikke szerinti központi banki függetlenség teljes tiszteletben tartása megköveteli, hogy tiltott legyen a központi banknak vagy bármely döntéshozó szervének kormányzati utasítások adása, illetve az MNB döntéshozó szervei tagjainak feladataik ellátása során történő befolyásolása. Ezt a törvényjavaslatban egyértelművé kell tenni.

12. Az elnök Költségvetési Tanács tagjaként betöltött szerepe

Az EKB megítélése szerint a törvényjavaslat az MNB elnökének a Költségvetési Tanács tagjaként betöltött szerepére vonatkozó rendelkezései nem egyeztethetők össze a Költségvetési Tanács működéséről szóló rendelkezésekkel¹⁷. A törvényjavaslat szerint az MNB elnöke képviseli az MNB-t a Költségvetési Tanácsban a központi költségvetés tervezetével kapcsolatban, míg a Költségvetési Tanács működéséről szóló szabályok szerint el kell választani az MNB elnökének ebben a minőségében, illetve a Költségvetési Tanács tagjaként betöltött feladatait. A törvényjavaslat ezért módosításra szorul a Költségvetési Tanács működéséről szóló jogszabályi rendelkezésekkel való összeegyeztethetlenség elkerülése érdekében.

13. Az MNB eurorendszerbe történő jogi integrációja

Magyarország derogációval rendelkezik, és ezért alkalmazkodnia kell a Szerződés 109. cikke minden illeszkedési követelményéhez. A magyar hatóságoknak meg kellene ragadniuk az átdolgozás kínálta

¹⁷ A takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló, 2008. évi LXXV. törvény.

lehetőséget az annak biztosításához szükséges módosítások végrehajtásához, hogy az MNB az euro bevezetésekor az eurorendszerbe teljes mértékben integrálódjon. A törvényjavaslatot módosítani kell a Szerződés 127. cikke (1) bekezdésének való megfelelés érdekében, azt tükrözendő, hogy a központi bank másodlagos célkitűzése az Unió általános gazdaságpolitikáinak támogatása, és kötelezettsége az eurorendszer NKB-műveletekre vonatkozó pénzügyi adatszolgáltatási rendszerének való megfelelés. Hasonlóképpen szükséges lenne az EKB következő területeken fennálló hatásköreinek kifejezett elismerése: monetáris politika, monetáris politikai eszközök, statisztikai adatgyűjtés, devizatartalékok kezelése, pénzforgalmi rendszerek, bankjegy kibocsátás, nemzetközi intézményekkel való együttműködés a KBER Alapokmányának 6. cikke értelmében, szankciókiszabás, árfolyampolitika meghatározása és az MNB könyvvizsgálóinak jelölése, ideértve az Európai Unió Tanácsának e tekintetben fennálló hatásköreit.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2011. december 14-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Mario DRAGHI